

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Snežana Andrejević, Bojan Cvejić, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Jelena Petković, Nadežda Budimović i Marija Babić, na sednici održanoj 25.8.2022. godine, većinom glasova, donosi

ODLUKU

Tekstom „USTAŠE Plenkovićev režim ne da Vučiću da ode u Jasenovac”, objavljenim 18.jula 2022. godine, na naslovnoj strani, dnevni list “Alo”

1.prekršio je tačku 1 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije,

2.prekršio je tačke 1 i 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojoj je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar se mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja i mora da neguje kulturu i etiku javne reči.

Nalaže se dnevnom listu „Alo“ da ovu odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Zlatko Čobović, član Komisije za žalbe, naveo je u žalbi, da su tekstom, po njegovom mišljenju, prekršene tačke 1 i 2 poglavlja I i tačka 1 poglavlja IV. U tekstu nisu navedene, ni razjašnjenje okolnosti koje se odnose na zahtev predsednika Srbije da poseti privatno Hrvatsku i na odbijanje Hrvatske da to dozvoli. Naglasio je da nije poštovano pravo javnosti da sazna istinu u skladu sa osnovnim standardima novinarske profesije, niti je napravljena razlika između činjenica, pretpostavki, komentara i nagađanja. Odgovornost novinara je podređena interesima predsednika Srbije, a označavanjem vlasti u Hrvatskoj kao ustaške i

narod koji je tu vlast izabrao je označen kao ustaški, sve zbog nezadovoljsva jednom političkom odlukom.

Viktor Petrović, glavni urednik lista „Alo“, odgovorio je da ne razume zašto mora da se pravda što stvari naziva pravim imenom, „kao da živimo u Hrvatskoj, a ne u Srbiji“. U „javnom odgovoru Savetu“, koji je objavljen i u tom listu, urednik pita i kako Savetu za štampu ne smeta što hrvatski mediji predsednika Vučića nazivaju četnikom i što podrugljivo pišu o optužnici protiv hrvatskih oficira za zločin na Petrovačkoj cesti avgusta 1995. Petrović je naveo i da nemaju nameru da se pravdaju što novine uređuju po meri svojih čitalaca i da je ustaški režim Ante Pavelića u Jasenovcu pobio stotine hiljada Srba, Rima i Jevreja, među kojima je i njegov praded, ali i deda predsednika Srbije. A da je redakcija bila u pravu potvrdio je, kako tvrdi, i Efraim Zurof, koji je rekao da je Hrvatska trebalo da dozvoli Vučiću da poseti Jasenovac, ne samo kao predsednik Srbije, već i kao unuk žrtve.

Komisija za žalbe podseća urednika lista „Alo“ da je Savet za štampu koji radi u Srbiji nadležan za medije u toj državi, te da ne može da prima žalbe i odlučuje o sadržajima hrvatskih medija, bez obzira da li mu „smetaju“ ili ne. Da li će medijska zajednica u Hrvatskoj reagovati, i na koji način, na to što pojedini tamošnji mediji predsednika Srbije nazivaju četnikom, odgovornost je hrvatske medijske zajednice. Za Savet za štampu nije, međutim, prihvatljivo objašnjenje „mi radimo isto što i oni“, niti misli da se na taj način može pravdati nepoštovanje profesionalnih standarda.

U ovom slučaju, ti standardi nisu poštovani i, po mišljenju Komisije, Kodeks novinara Srbije jeste prekršen upotrebom uvredljivog termina „ustaše“ za hrvatske državne zvaničnike, čime je prekršena tačka 6 poglavlja Odgovornost novinara, koja novinare obavezuje na poštovanje etike i kulture javne reči. Tačka 1 istog poglavlja, tačnije smernica u okviru te tačke, zabranjuje „kolokvijalno, pogrdno i neprecizno nazivanje određene grupe“.

Tekstom je, zaključili su članovi Komisije, prekršena i tačka 1 poglavlja Istinitost izveštavanja, jer medij nije o događaju izvestio objektivno i u skladu sa standardima profesije, već vredanjem onih koji su doneli političku odluku da ne dozvole privatnu posetu Aleksanda Vučića Jasenovcu.

Ovakva odluka doneta je sa osam glasova „za“, dok je jedna članica Komisije ostala uzdržana, jer, principijelno, ne želi da se izjašnjava o žalbama koje podnose članovi Komisije.

Beograd, 25.8.2022.

Predsedavajuća

Jelka Jovanović

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

